

**KONFERENCJA REKTORÓW
UNIwersYTETÓW KATOLICKICH EUROPY
(KRAKÓW, 16-19.04.1997)**

W Kościele katolickim funkcjonują od wielu lat dwa zrzeszenia w sektorze wyższych, akademickich uczelni teologicznych: Conference des Institutions Catholiques de Theologie (CICT – COCTI) oraz Federation des Universites Catholiques Europeennes (FUCE). To pierwsze zrzeszenie posiada wymiar światowy, drugi – europejski. Pierwsze liczy dziś 110 członków, reprezentujących 32 kraje świata. Drugie zrzesza rektorów uniwersytetów katolickich z terenu Europy. Z uczelni polskich należą do niego rektorzy: Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie i Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

W dniach od 16 do 19 kwietnia br. odbyło się w Krakowie doroczne spotkanie członków Federacji FUCE. Pierwszy dzień spotkania miał charakter ekskluzywny. Brali w nim udział jedynie rektorzy Federacji Uniwersytetów Katolickich Europy. Posiedzenie to miało miejsce w gmachu Papieskiej Akademii Teologicznej.

W drugim dniu obrady zostały poszerzone o przedstawicieli wyższych szkół teologicznych Europy Centralnej i Wschodniej. Dołączyli zatem do rektorów członków Federacji rektorzy wielu seminariów duchownych (w tym niektórzy rektorzy seminariów z Rosji, Litwy, Białorusi, Ukrainy, Czech i Słowacji, Niemiec), dyrektorzy instytutów teologicznych oraz inni zaproszeni przez organizatorów goście. Spotkanie w drugim dniu przyjęło charakter sympozjum naukowego, którego temat brzmiał: „Kościół i społeczeństwo wobec wyzwania formacji intelektualnej. Rola uniwersytetów katolickich i wydziałów teologicznych” Przedpołudniowe obrady toczyły się w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ul. Gołębiej 24. Spotkanie otworzył ks. prof. dr hab. Adam Kubiś, rektor Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Witając zgromadzonych gości, wskazał także na główny cel zwołanego spotkania. Jako drugi mówca wystąpił kard. Franciszek Macharski, arcybiskup metropolita krakowski i wielki kanclerz Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. W swoim słowie wypowiedzianym w języku francuskim wskazał na znaczenie teologii w misji ewangelizacyjnej współczesnego Kościoła. Nawiązał także do obchodzonego w tym roku jubileuszu 600-lecia Wydziału Teologii w Krakowie. Po Kardynale Krakowskim głos zabrał rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Aleksander Koj. W krótkim wystąpieniu wskazał na rolę teologii w dziejach kultury europejskiej i polskiej. Podkreślił także rolę odpowiedzialnej refleksji teologicznej w dzisiejszej rzeczywistości. W ramach przemówień wstępnych wystąpił jeszcze prof. Michel Falise, dotychczasowy przewodniczący FUCE, z Uniwersytetu Katolickiego w Lille. W swojej refleksji ustosunkował się do głównego tematu krakowskiego sympozjum.

W ramach przedpołudniowych obrad zostały wygłoszone dwa wykłady programowe. Pierwszy z nich wygłosił wspomniany wyżej prof. Michel Falise z Lille. Temat jego wystąpienia brzmiał: „Wyzwanie wobec formacji intelektualnej w Kościele i społeczeństwie; rola uniwersytetów katolickich i fakultetów teologicznych (perspektywa Europy Zachodniej)” Rozważania swoje skupił prelegent wokół trzech punktów. W pierwszym naszkicował współczesną sytuację nauki i techniki oraz ukazał wezwania, jakie stawia dzisiejszy rozwój wiedzy Kościołowi. W konkluzji stwierdził, że Kościół winien być bardziej niż kiedykolwiek mocny intelektualnie, żyjąc nieustannie w sposób najbardziej autentyczny wiernością Duchowi. W drugim etapie swojego wystąpienia prelegent ukazał główne kierunki formacji intelektualnej, kładąc nacisk na potrzebę uczenia się radosnego odkrywania i przekazywania prawdy i potrzebę brania odpowiedzialności, tak indywidualnej jak i zbiorowej, za losy prawdy w dzisiejszym społeczeństwie. Wreszcie, w części trzeciej wskazał na rolę uniwersytetów katolickich i wydziałów kościelnych w dzisiejszym Kościele i społeczeństwie. Przypomniał, że ich naczelnym powołaniem jest formacja intelektualna, moralna i duchowa kadry Kościoła (duchownych i świeckich) oraz formacja kadr dla różnych dziedzin życia zawodowego i społecznego. Mówił także o ich podwójnej wierności: wobec świata myśli i kultury (gdy idzie o wierność wobec wymogów ścisłości i poprawności metodologicznej) oraz wierność wobec Kościoła.

Drugi referat programowy wygłosił bp prof. Józef Życiński z Tarnowa. Temat był ten sam. Jedynie referencja poruszanej problematyki dotyczyła Europy

Wschodniej. Na początku autor stwierdził, że w kulturowych transformacjach obecnej epoki specjalną rolę odgrywa rewolucja w dziedzinie przekazu informacji. Możliwości stworzone przez Internet mogą być porównane do przełomu w kulturze wywołanego przez przewrót Gutenberga. W trakcie wykładu bp Życiński próbował wyszczególnić nowe problemy, wobec których stanęły dzisiejsze katolickie ośrodki akademickie. Najpierw prelegent zauważył, że opinię publiczną tworzą dziś raczej mass media niż elity akademickie. Następnie stwierdził, że kryzys autorytetu na uniwersytecie jest często wynikiem faktu, że mentalność konformistyczna wielu profesorów, jak również i studentów, jest inspirowana więcej przez oklepane kulturowe frazesy, niż przez badania naukowe. Zwrócił także uwagę, że w obecnej nowej polskiej sytuacji wielu dawnych nauczycieli marksizmu jest teraz wielbicielami postmodernizmu w jego najbardziej naiwnych wersjach, wolnych od jakiegokolwiek intelektualnej i moralnej odpowiedzialności. Wykładowca wezwał także do solidnego, przede wszystkim jakościowego formowania nowych elit uniwersyteckich, do wierności ideałowi integralnego humanizmu (unikanie jednowymiarowych wizji człowieka) oraz otwartego dialogu nauki chrześcijańskiej ze współczesną kulturą.

Po powyższych wykładach miała miejsce dyskusja, w której zabrali głos: ks. prof. Jerzy Chmiel (PAT), ks. prof. Łukasz Kamykowski (dziekan Wydziału Teologicznego PAT), bp Józef Życiński i prof. Michel Falise.

Po obradach przedpołudniowych uczestnicy sympozjum zostali zaproszeni na wspólny obiad do Wyższego Seminarium Księży Zmartwychwstańców. Po południu miała miejsce praca w dwóch zespołach roboczych (języka francuskiego i angielskiego), po czym nastąpiło podsumowanie pracy w zespołach. Sympozjum zakończono Mszą św. koncelebrowaną pod przewodnictwem kard. Franciszka Macharskiego w miejscowej kaplicy seminaryjnej.

Dzień ostatni krakowskiego spotkania członków Federacji FUCE był poświęcony zwiedzaniu Krakowa i Oświęcimia. Ogólnie należy stwierdzić, że konferencja w Krakowie była bardzo pożyteczna. Pozwoliła ona – być może po raz pierwszy w takim wymiarze – spotkać się ze sobą przedstawicielom ośrodków teologicznych Europy Zachodniej Środkowej i Wschodniej. Byłby to zatem także jakiś przyczynek do budowania jednej, wspólnej Europy.

ks. Ignacy Dec